

Πρὸς Κορινθίους Β

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ **1**
 Τιμόθεος¹ ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὐσῃ ἐν Κορίνθῳ,²
 σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ:³ χάρις ὑμῖν **2**
 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. **3**
 Εὐλογητὸς⁴ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ
 πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν⁵ καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ **4**
 παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι
 ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς
 παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ **5**
 παθήματα⁶ τοῦ χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ χριστοῦ
 περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα,⁷ ὑπὲρ **6**
 τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης⁸ ἐν
 ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων⁶ ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν: καὶ ἡ
 ἐλπίς ἡμῶν βεβαία⁹ ὑπὲρ ὑμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς
 ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί¹⁰ **7**
 ἐστε τῶν παθημάτων,⁶ οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ **8**
 θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹¹ ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁵ οἰκτιρμός, οὐ, ὁ, compassion, pity. ⁶ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁷ θλίβω, press, oppress. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ βέβαιος, firm, secure. ¹⁰ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ¹¹ ἀγνοέω, not know, be unaware.

γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,¹ ὅτι καθ' ὑπερβολὴν² ἐβαρῆθημεν³
 ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι⁴ ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. Ἀλλὰ 9
 αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα⁵ τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ
 πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς
 νεκρούς· ὃς ἐκ τηλικούτου⁶ θανάτου ἐρρύσατο⁷ ἡμᾶς καὶ ρύεται,⁷ 10
 εἰς ὃν ἡλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ρύσεται,⁷ συννυπουργούντων⁸ καὶ 11
 ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει,⁹ ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς
 ἡμᾶς χάρισμα¹⁰ διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν.

Ἡ γὰρ καύχησις¹¹ ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον¹² τῆς 12
 συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι¹³ καὶ εἰλικρινείᾳ¹⁴ θεοῦ, οὐκ
 ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ¹⁵ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν¹⁶ ἐν τῷ
 κόσμῳ, περισσοτέρως¹⁷ δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν 13
 ὑμῖν, ἀλλ' ἣ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι
 καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε· καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ 14
 μέρους, ὅτι καύχημα¹⁸ ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ¹⁹ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ² ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ³ βαρέω, burden, weigh down. ⁴ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁵ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ⁶ τηλικούτος, so great, so large. ⁷ ρύομαι, rescue, save. ⁸ συννυπουργέω, join in helping, help together. ⁹ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁰ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁴ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁵ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁶ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁷ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁸ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁹ καθάπερ, even as, just as.

Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει¹ ἐβουλόμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς τὸ 15
 πρότερον,² ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε· καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς 16
 Μακεδονίαν,³ καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας³ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ
 ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι⁴ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τοῦτο οὖν 17
 βουλευόμενος,⁵ μήτι⁶ ἄρα⁷ τῇ ἐλαφρίᾳ⁸ ἐχρησάμην;⁹ Ἡ ἃ
 βουλεύομαι,⁵ κατὰ σάρκα βουλεύομαι,⁵ ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί,
 ναὶ καὶ τὸ Οὐ, οὐ; Πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς 18
 ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ οὐ. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς 19
 χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ¹⁰
 καὶ Τιμοθέου,¹¹ οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὐ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ
 γέγονεν. Ὅσοι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ Ναί, καὶ ἐν 20
 αὐτῷ τὸ Ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν¹² 21
 ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστόν, καὶ χρίσας¹³ ἡμᾶς, θεός· ὁ καὶ 22
 σφραγισάμενος¹⁴ ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα¹⁵ τοῦ πνεύματος
 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι 23
 φειδόμενος¹⁶ ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον.¹⁷ Οὐχ ὅτι 24
 κυριεύομεν¹⁸ ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί¹⁹ ἐσμεν τῆς

¹ πεποιθήσις, εὖ, ἡ, confidence, trust. ² πρότερον, formerly, before. ³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁴ προπέμπω, send before, send forth. ⁵ βουλεύω, deliberate, take counsel. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ ἄρα, so? (introduces a question). ⁸ ἐλαφρία, ας, ἡ, vacillation, levity. ⁹ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁰ Σιλουανός, οὔ, ὁ, Silvanus. ¹¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹² βεβαιῶ, confirm, secure. ¹³ χρίω, anoint. ¹⁴ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹⁵ ἀρραβῶν, ὠνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁶ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁷ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹⁸ κυριεύω, be lord over, rule. ¹⁹ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker.

χαρᾶς ὑμῶν: τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

Ἐκρίνα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. **2**

Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων² με, εἰ μὴ ὁ
λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν **3**
λύπῃ¹ ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς,
ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ **4**
συνοχῆς³ καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύνων,⁴ οὐχ ἵνα
λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως⁵ εἰς
ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους – ἵνα **5**
μὴ ἐπιβαρῶ⁶ – πάντας ὑμᾶς. Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία⁷ **6**
αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων: ὥστε τοῦναντίον⁸ μᾶλλον ὑμᾶς **7**
χαρίσασθαι⁹ καὶ παρακαλέσαι, μήπως¹⁰ τῇ περισσοτέρᾳ¹¹ λύπῃ¹
καταποθῇ¹² ὁ τοιοῦτος. Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρώσαι¹³ εἰς αὐτὸν **8**
ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν¹⁴ ὑμῶν, **9**
εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί¹⁵ ἐστε. Ὡ δέ τι χαρίζεσθε,⁹ καὶ ἐγώ: καὶ γὰρ **10**
ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι,⁹ ὧ κεχάρισμαι,⁹ δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ
χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν¹⁶ ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ: οὐ γὰρ **11**

¹λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²εὐφραίνω, rejoice, cheer. ³συνοχή, ἥς, ἡ, dismay, anguish. ⁴δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ⁵περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁶ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. ⁷ἐπιτιμία, ας, ἡ, punishment. ⁸τοῦναντίον, on the contrary. ⁹χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁰μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹¹περισσός, excessive, abundant. ¹²καταπίνω, drink down, swallow. ¹³κυρώω, confirm, ratify. ¹⁴δοκιμή, ἥς, ἡ, proof, approval. ¹⁵υπήκοος, obedient, listening to. ¹⁶πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of.

αὐτοῦ τὰ νοήματα¹ ἀγνοοῦμεν.²

Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα³ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ 12

θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν⁴ τῷ 13

πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον⁵ τὸν ἀδελφόν μου· ἀλλὰ

ἀποταξάμενος⁶ αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.⁷ Τῷ δὲ θεῷ 14

χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι⁸ ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν

ὁσμὴν⁹ τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. 15

Ὅτι χριστοῦ εὐωδία¹⁰ ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν

τοῖς ἀπολλυμένοις· οἷς μὲν ὁσμὴ⁹ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ 16

ὁσμὴ⁹ ζωῆς εἰς ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός; Οὐ γάρ ἐσμεν 17

ὡς οἱ λοιποὶ, καπηλεύοντες¹¹ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὡς ἐξ

εἰλικρινείας,¹² ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον¹³ τοῦ θεοῦ, ἐν χριστῷ

λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν;¹⁴ Εἰ μὴ χρῆζομεν,¹⁵ ὥς τινες, 3

συστατικῶν¹⁶ ἐπιστολῶν¹⁷ πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν;¹⁶ 2

Ἡ ἐπιστολὴ¹⁷ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ἐγγεγραμμένη¹⁸ ἐν ταῖς καρδίαις

ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων

¹ νόημα, τος, τό, thought, mind. ² ἀγνοέω, not know, be unaware. ³ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁴ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ⁵ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ⁶ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁷ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁸ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ⁹ ὁσμή, ἡς, ἡ, smell, aroma. ¹⁰ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹¹ καπηλεύω, trade in, peddle. ¹² εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹³ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁵ χρῆζω, need, have need of. ¹⁶ συστατικός, commendatory. ¹⁷ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁸ ἐγγράφω, inscribe, write.

ἀνθρώπων: φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ¹ χριστοῦ 3
 διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη² οὐ μέλανι,³ ἀλλὰ
 πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξίν⁴ λιθίναις,⁵ ἀλλ' ἐν πλαξίν⁴
 καρδίαις σαρκίναίς.⁶ Πεποιθήσιν⁷ δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ 4
 χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἑαυτῶν 5
 λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης⁸ ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ: 6
 ὃς καὶ ἱκάνωσεν⁹ ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ
 γράμματος,¹⁰ ἀλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα¹⁰ ἀποκτένει, τὸ δὲ
 πνεῦμα ζωοποιεῖ.¹¹ Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν,¹⁰ 7
 ἐντετυπωμένη¹² ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι
 ἀτενίσαι¹³ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν
 δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ 8
 μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; Εἰ γὰρ ἡ 9
 διακονία τῆς κατακρίσεως¹⁴ δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ
 διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. Καὶ γὰρ οὐ δεδοξασται τὸ 10
 δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης¹⁵
 δόξης. Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ 11
 μένον, ἐν δόξῃ.

¹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ² ἐγγράφω, inscribe, write. ³ μέλαν, ink. ⁴ πλάξ, πλακός, ἡ, tablet, table. ⁵ λίθινος, of stone, made of stone. ⁶ σάρκινος, of the flesh, fleshly. ⁷ πεποιθήσις, εὐς, ἡ, confidence, trust. ⁸ ἱκανότης, ἡτος, ἡ, fitness, sufficiency. ⁹ ἱκανόω, make sufficient, qualify. ¹⁰ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ¹¹ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹² ἐντυπόω, carve, impress. ¹³ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁴ κατάκρισις, εὐς, ἡ, condemnation, act of condemnation. ¹⁵ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass.

ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα:¹ καὶ οὐ 12
καθάπερ² Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα³ ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ,
πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι⁴ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ
καταργουμένου: ἀλλ' ἐπωρώθη⁵ τὰ νοήματα⁶ αὐτῶν: ἄχρι γὰρ 14
τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα³ ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει⁷ τῆς παλαιᾶς⁸
διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον,⁹ ὃ τι ἐν χριστῷ
καταργεῖται. Ἄλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα¹⁰ ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς, 15
κάλυμμα³ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται.¹¹ Ἡνίκα¹⁰ δ' ἂν 16
ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται¹² τὸ κάλυμμα.³ Ὁ δὲ κύριος 17
τὸ πνεῦμά ἐστιν: οὗ¹³ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.¹⁴ 18
Ἡμεῖς δὲ πάντες, ἀνακεκαλυμμένῳ⁹ προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου
κατοπτριζόμενοι,¹⁵ τὴν αὐτὴν εἰκόνα¹⁶ μεταμορφούμεθα¹⁷ ἀπὸ
δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ² ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ 4
ἐκκακοῦμεν:¹⁸ ἀλλὰ ἀπειπάμεθα¹⁹ τὰ κρυπτὰ²⁰ τῆς αἰσχύνης,²¹ μὴ 2
περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ²² μηδὲ δολοῦντες²³ τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει²⁴ τῆς ἀληθείας συνιστῶντες²⁵ ἑαυτοὺς

¹ χράσθαι, use, make use of. ² καθάπερ, even as, just as. ³ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁵ παρώω, harden, render callous. ⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁷ ἀναγνώσις, εως, ἡ, reading. ⁸ παλαιός, old, ancient. ⁹ ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. ¹⁰ ἡνίκα, when, at which time. ¹¹ κεῖμαι, lie, be laid. ¹² περιαιρέω, cast off, take away. ¹³ οὗ, where, when. ¹⁴ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁵ κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. ¹⁶ εἰκὼν, όνος, ἡ, image, likeness. ¹⁷ μεταμορφόω, change the form, transform. ¹⁸ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁹ ἀπείπον, speak out, renounce. ²⁰ κρυπτός, hidden, secret. ²¹ αἰσχύνῃ, ης, ἡ, shame. ²² πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²³ δολόω, falsify, adulterate. ²⁴ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ²⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with.

πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Εἰ δὲ καὶ 3
 ἔστιν κεκαλυμμένον¹ τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις
 ἐστὶν κεκαλυμμένον¹ ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου 4
 ἐτύφλωσεν² τὰ νοήματα³ τῶν ἀπίστων,⁴ εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι⁵
 αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν⁶ τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς
 ἐστὶν εἰκὼν⁷ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ 5
 χριστὸν Ἰησοῦν κύριον· ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6
 Ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτόους φῶς λάμψαι,⁸ ὅς ἔλαμψεν⁸ ἐν ταῖς
 καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν⁶ τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ
 ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ χριστοῦ.

Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν⁹ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις¹⁰ σκεύεσιν,¹¹ ἵνα ἡ 7
 ὑπερβολὴ¹² τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ 8
 θλιβόμενοι,¹³ ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι·¹⁴ ἀπορούμενοι,¹⁵ ἀλλ'
 οὐκ ἐξαπορούμενοι·¹⁶ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι·¹⁷ 9
 καταβαλλόμενοι,¹⁸ ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι· πάντοτε τὴν 10
 νέκρωσιν¹⁹ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες,²⁰ ἵνα
 καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Ἀεὶ²¹ γὰρ 11
 ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ

¹ καλύπτω, cover, veil. ² τυφλῶ, blind, make blind. ³ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ αὐγάζω, see, shine forth. ⁶ φωτισμός, οὐ, ὁ, enlightenment, light. ⁷ εἰκὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ⁸ λάμπω, shine. ⁹ θησαυρός, οὐ, ὁ, storehouse, treasure. ¹⁰ ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ¹¹ σκεῦος, οὐς, τό, vessel, goods (plural). ¹² ὑπερβολή, ἥς, ἡ, excess, superiority. ¹³ θλίβω, press, oppress. ¹⁴ στενοχωρέω, press upon, cramp. ¹⁵ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ¹⁶ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ¹⁷ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹⁸ καταβάλλω, strike down, found. ¹⁹ νέκρωσις, εὖως, ἡ, death, putting to death. ²⁰ περιφέρω, carry about, carry around. ²¹ ἀεὶ, always, ever.

ζωῇ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ¹ σαρκὶ ἡμῶν. Ὡστε ὁ μὲν 12
 θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται,² ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ 13
 αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα,
 διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν: εἰδότες ὅτι 14
 ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ
 παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις 15
 πλεονάσασα³ διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν⁴ περισσεύσῃ εἰς
 τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν,⁵ ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἕξω ἡμῶν ἄνθρωπος 16
 διαφθείρεται,⁶ ἀλλ' ὁ ἔσωθεν⁷ ἀνακαινοῦται⁸ ἡμέρα καὶ ἡμέρα. 17
 Τὸ γὰρ παραντίκα⁹ ἐλαφρόν¹⁰ τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ'
 ὑπερβολὴν¹¹ εἰς ὑπερβολὴν¹¹ αἰώνιον βάρος¹² δόξης κατεργάζεται
 ἡμῖν, μὴ σκοπούντων¹⁴ ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ 18
 βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα:¹⁵ τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα
 αἰώνια.

Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος¹⁶ ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους¹⁷ 5
 καταλυθῇ,¹⁸ οἰκοδομῇ¹⁹ ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον,²⁰

¹ θνητός, subject to death, mortal. ² ἐνεργέω, work, effect. ³ πλεονάζω, superabound, make to abound. ⁴ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁵ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁶ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ⁷ ἔσωθεν, from within, within. ⁸ ἀνακαινίζω, renew, amend. ⁹ παραντίκα, immediately, for the moment. ¹⁰ ἐλαφρός, light, easy to bear. ¹¹ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹² βάρος, οὐς, τό, burden, weight. ¹³ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁴ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁵ πρόσκαιρος, temporary, passing. ¹⁶ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁷ σκῆνος, οὐς, τό, tent, lodging. ¹⁸ καταλύω, destroy, lodge. ¹⁹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁰ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand.

αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν,¹ τὸ 2
οἰκητήριον² ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι³ ἐπιποθοῦντες·⁴ 3
εἶγε⁵ καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ⁶ εὐρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οἱ ὄντες 4
ἐν τῷ σκῆνι⁷ στενάζομεν¹ βαρούμενοι·⁸ ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν
ἐκδύσασθαι,⁹ ἀλλ' ἐπενδύσασθαι,³ ἵνα καταποθῇ¹⁰ τὸ θνητὸν¹¹
ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ κατεργασάμενος¹² ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, 5
ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἄρραβῶνα¹³ τοῦ πνεύματος. Θαρροῦντες¹⁴ 6
οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες¹⁵ ἐν τῷ σώματι
ἐκδημοῦμεν¹⁶ ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, 7
οὐ διὰ εἰδους¹⁷ – θαρροῦμεν¹⁴ δέ, καὶ εὐδοκοῦμεν¹⁸ μᾶλλον 8
ἐκδημῆσαι¹⁶ ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι¹⁵ πρὸς τὸν κύριον. 9
Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,¹⁹ εἴτε ἐνδημοῦντες,¹⁵ εἴτε ἐκδημοῦντες,¹⁶
εὐάρεστοι²⁰ αὐτῷ εἶναι. Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ 10
ἔμπροσθεν τοῦ βήματος²¹ τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται²² ἕκαστος
τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ 11
πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν
πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν²³ ὑμῖν, 12

¹ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ² οἰκητήριον, οὐ, τό, dwelling, habitation. ³ ἐπενδύομαι, put on over. ⁴ ἐπιποθέω, long for, strain after. ⁵ εἶγε, if indeed, seeing that. ⁶ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁷ σκῆνος, οὐς, τό, tent, lodging. ⁸ βαρέω, burden, weigh down. ⁹ ἐκδύω, take off, put off. ¹⁰ καταπίνω, drink down, swallow. ¹¹ θνητός, subject to death, mortal. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹³ ἄρραβών, ὄνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁴ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁵ ἐνδημέω, be at home, am at home. ¹⁶ ἐκδημέω, leave, be absent. ¹⁷ εἶδος, οὐς, τό, form, sight. ¹⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁹ φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. ²⁰ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ²¹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²² κομίζω, receive, bring. ²³ συνίστημι, commend (transitive), stand with.

ἀλλὰ ἀφορμὴν¹ διδόντες ὑμῖν καυχήματος² ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε
 πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. Εἴτε γὰρ 13
 ἐξέστημεν,³ θεῶ: εἴτε σωφρονοῦμεν,⁴ ὑμῖν. Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ 14
 χριστοῦ συνέχει⁵ ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων
 ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν 15
 ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι⁶ ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν
 ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα 16
 οἴδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστόν,
 ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. Ὡστε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινῇ 17
 κτίσις:⁷ τὰ ἀρχαῖα⁸ παρῆλθεν, ἰδοὺ, γέγονεν καινὰ τὰ πάντα. Τὰ 18
 δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος⁹ ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ
 Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς:¹⁰
 ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον καταλλάσσω⁹ ἑαυτῷ, μὴ 19
 λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα¹¹ αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν
 ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.¹⁰
 Ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν,¹² ὥς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' 20
 ἡμῶν: δεόμεθα¹³ ὑπὲρ χριστοῦ, καταλλάγητε⁹ τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ 21
 μὴ γόνοντα ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς

¹ ἀφορμή, ἥς, ἡ, occasion, opportunity. ² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁴ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ⁵ συνέχω, hold fast, oppress. ⁶ μηκέτι, no longer. ⁷ κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ⁸ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁹ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁰ καταλλαγῇ, ἥς, ἡ, reconciliation. ¹¹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹² πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ¹³ δέομαι, ask, request.

γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες¹ δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν² τὴν χάριν τοῦ **6**

θεοῦ δεῖξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ³ ἐπήκουσά⁴ σου, **2**

καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά⁵ σοι: ἰδοὺ, νῦν καιρὸς

εὐπρόσδεκτος,⁶ ἰδοὺ, νῦν ἡμέρα σωτηρίας – μηδεμίαν ἐν μηδενὶ **3**

διδόντες προσκοπήν,⁷ ἵνα μὴ μωμηθῇ⁸ ἡ διακονία: ἀλλ' ἐν παντὶ **4**

συνιστῶντες⁹ ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν

θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις,¹⁰ ἐν στενοχωρίαις,¹¹ ἐν πληγαῖς,¹² ἐν **5**

φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις,¹³ ἐν κόποις,¹⁴ ἐν ἀγρυπνίαις,¹⁵ ἐν

νηστείαις,¹⁶ ἐν ἀγνότητι,¹⁷ ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ,¹⁸ ἐν **6**

χρηστότητι,¹⁹ ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,²⁰ ἐν λόγῳ **7**

ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων²¹ τῆς δικαιοσύνης τῶν

δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν,²² διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας,²³ διὰ δυσφημίας²⁴ **8**

καὶ εὐφημίας:²⁵ ὡς πλάνοι²⁶ καὶ ἀληθεῖς: ὡς ἀγνοούμενοι,²⁷ καὶ **9**

ἐπιγινωσκόμενοι: ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδοὺ, ζῶμεν: ὡς

παιδεύόμενοι,²⁸ καὶ μὴ θανατούμενοι:²⁹ ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ³⁰ δὲ **10**

χαίροντες: ὡς πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες:³¹ ὡς μηδὲν

¹ συνεργέω, work together. ² κενός, empty, vain. ³ δεκτός, acceptable, welcome. ⁴ ἐπακούω, hear, listen to. ⁵ βοηθέω, come to the aid of. ⁶ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ⁷ προσκοπή, ἥς, ἡ, cause for offense. ⁸ μωμάομαι, find fault with, criticize. ⁹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁰ ἀνάγκη, ἥς, ἡ, necessity, distress. ¹¹ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ¹² πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ¹³ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ¹⁴ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁵ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ¹⁶ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁷ ἀγνότης, ἥς, ἡ, purity, chastity. ¹⁸ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁹ χρηστότης, ἥς, ἡ, goodness, kindness. ²⁰ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ²¹ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ²² ἀριστερός, left, on the left. ²³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ²⁴ δυσφημία, ας, ἡ, defamation, slander. ²⁵ εὐφημία, ας, ἡ, good report, commendation. ²⁶ πλάνος, deceive, misleading. ²⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ²⁸ παιδεύω, teach, educate. ²⁹ θανατόω, put to death, subdue. ³⁰ ἀεὶ, always, ever. ³¹ πλουτίζω, enrich, make wealthy.

ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.¹

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι,² ἡ καρδία ἡμῶν 11

πεπλάτνται.³ Οὐ στενοχωρεῖσθε⁴ ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε⁴ δὲ ἐν 12

τοῖς σπλάγχνοις⁵ ὑμῶν. Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν⁶ – ὡς τέκνοις 13

λέγω – πλατύνθητε³ καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες⁷ ἀπίστοις·⁸ τίς γὰρ μετοχή⁹ δικαιοσύνης 14

καὶ ἀνομίας;¹⁰ Τίς δὲ κοινωνία¹¹ φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ 15

συμφώνησις¹² χριστῷ πρὸς Βελίαν;¹³ Ἡ τίς μερίς¹⁴ πιστῷ μετὰ

ἀπίστου;⁸ Τίς δὲ συγκατάθεσις¹⁵ ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων;¹⁶ Ὑμεῖς 16

γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζώντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω¹⁷ ἐν

αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω·¹⁸ καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ

ἔσονται μοι λαός. Διό, Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, 17

λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε· καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι²⁰

ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς 18

καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.²¹

¹ κατέχω, hold back, hold fast. ² Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ³ πλατύνω, broaden, enlarge. ⁴ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁵ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁶ ἀντιμισθία, ας, ἡ, reward, recompense. ⁷ ἑτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismated. ⁸ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁹ μετοχή, ἥς, ἡ, sharing, partnership. ¹⁰ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ¹¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹² συμφώνησις, εως, ἡ, agreement, harmony. ¹³ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ¹⁴ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ¹⁵ συγκατάθεσις, εως, ἡ, agreement, union. ¹⁶ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁷ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁸ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among. ¹⁹ ἀφορίζω, separate, set apart. ²⁰ εἰσδέχομαι, receive, welcome. ²¹ παντοκράτωρ, ορος, ὁ, ruler of all, Almighty.

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ⁷
 ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ¹ σαρκὸς καὶ πνεύματος,
 ἐπιτελοῦντες² ἀγιωσύνην³ ἐν φόβῳ θεοῦ.

Χωρήσατε⁴ ἡμᾶς: οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν,⁵ οὐδένα ²
 ἐπλεονεκτήσαμεν.⁶ Οὐ πρὸς κατάκρισιν⁷ λέγω: προείρηκα⁸ γάρ, ³
 ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν⁹ καὶ συζῆν.¹⁰ ⁴
 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχσις¹¹ ὑπὲρ
 ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι¹² τῇ χαρᾷ
 ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν¹³ οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ⁵
 ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι:¹⁵ ἔξωθεν¹⁶ μάχαι,¹⁷
 ἔσωθεν¹⁸ φόβοι. Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς¹⁹ ⁶
 παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῇ παρουσίᾳ²⁰ Τίτου:²¹ οὐ μόνον δὲ ⁷
 ἐν τῇ παρουσίᾳ²⁰ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ
 παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων²² ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν,²³
 τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν,²⁴ τὸν ὑμῶν ζῆλον²⁵ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με

¹ μολυσμός, οὐ, ὁ, defilement, staining. ² ἐπιτελέω, complete, perform. ³ ἀγιωσύνη, ης, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ⁴ χωρέω, make room for, hold. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁷ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ⁸ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁹ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹⁰ συζάω, live with, live together with. ¹¹ καύχσις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹² ὑπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly. ¹³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁴ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ¹⁵ θλίβω, press, oppress. ¹⁶ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ¹⁷ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ¹⁸ ἔσωθεν, from within, within. ¹⁹ ταπεινός, humble, downcast. ²⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²¹ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ²² ἀναγγέλλω, announce, report. ²³ ἐπιπόθησις, εως, ἡ, longing, eager longing. ²⁴ ὀδυρμός, οὐ, ὁ, lamentation, mourning. ²⁵ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy.

μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ,¹ οὐ 8
 μεταμέλομαι,² εἰ καὶ μετεμελόμην·² βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ¹
 ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι 9
 ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν·³ ἐλυπήθητε γὰρ
 κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε⁴ ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν 10
 λύπη⁵ μετάνοιαν³ εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον⁶ κατεργάζεται·⁷ ἡ
 δὲ τοῦ κόσμου λύπη⁵ θάνατον κατεργάζεται.⁷ Ἰδοὺ γάρ, αὐτὸ 11
 τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσῃν κατειργάσατο⁷ ὑμῖν
 σπουδὴν,⁸ ἀλλὰ ἀπολογίαν,⁹ ἀλλὰ ἀγανάκτησιν,¹⁰ ἀλλὰ φόβον,
 ἀλλὰ ἐπιπόθησιν,¹¹ ἀλλὰ ζῆλον,¹² ἀλλὰ ἐκδίκησιν.¹³ Ἐν παντὶ
 συνεστήσατε¹⁴ ἑαυτοὺς ἀγνοῦς¹⁵ εἶναι ἐν τῷ πράγματι.¹⁶ Ἄρα εἰ 12
 καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ
 ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν⁸ ὑμῶν
 τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο 13
 παρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως¹⁷ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ
 τῇ χαρᾷ Τίτου,¹⁸ ὅτι ἀναπέπαυται¹⁹ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ
 πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ 14

¹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ² μεταμέλομαι, regret, repent. ³ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁴ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ⁵ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ⁶ ἀμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. ⁷ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁸ σπουδὴ, ἥς, ἡ, haste, diligence. ⁹ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁰ ἀγανάκτησις, εως, ἡ, indignation. ¹¹ ἐπιπόθησις, εως, ἡ, longing, eager longing. ¹² ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹³ ἐκδίκησις, εως, ἡ, vengeance, vindication. ¹⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁵ ἀγνός, pure, holy. ¹⁶ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁷ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁸ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹⁹ ἀναπαύω, refresh, take rest.

κατησχύνθη·¹ ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτως καὶ ἡ καύχησις² ἡμῶν ἢ ἐπὶ Τίτου³ ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ 15
τὰ σπλάγχνα⁴ αὐτοῦ περισσοτέρως⁵ εἰς ὑμᾶς ἐστίν,
ἀναμιμνησκομένου⁶ τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,⁷ ὡς μετὰ φόβου
καὶ τρόμου⁸ ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ⁹ ἐν ὑμῖν. 16

Γνωρίζομεν¹⁰ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην 8
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας·¹¹ ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ¹² 2
θλίψεως ἢ περισσεΐα¹³ τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους¹⁴
πτωχεΐα¹⁵ αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον¹⁶ τῆς ἀπλότητος¹⁷
αὐτῶν. Ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν 3
αὐθαίρετοι,¹⁸ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι¹⁹ ἡμῶν, τὴν 4
χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν²⁰ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους· καὶ 5
οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ,
καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον,³ 6
ἵνα καθὼς προενήρξατο,²¹ οὕτως²² καὶ ἐπιτελέσῃ²³ εἰς ὑμᾶς καὶ
τὴν χάριν ταύτην. Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ 7
λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ,²⁴ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν

¹κατασχύνω, put to shame, shame. ²καύχησις, εὖως, ἢ, boasting, act of boasting. ³Τίτος, ου, ό, Titus. ⁴σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁶ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ⁷ὑπακοή, ἤς, ἡ, obedience. ⁸τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ⁹θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁰γνωρίζω, make known, declare. ¹¹Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹²δοκιμή, ἤς, ἡ, proof, approval. ¹³περισσεΐα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ¹⁴βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁵πτωχεΐα, ας, ἡ, poverty, beggary. ¹⁶πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹⁷ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁸αὐθαίρετος, of one's own accord. ¹⁹δέομαι, ask, request. ²⁰κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²¹προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ²²οὕτως, thus, so. ²³ἐπιτελέω, complete, perform. ²⁴σπουδή, ἤς, ἡ, haste, diligence.

ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. Οὐ κατ' 8
ἐπιταγὴν¹ λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς² καὶ τὸ τῆς
ὑμετέρας³ ἀγάπης γνήσιον⁴ δοκιμάζων.⁵ Γινώσκετε γὰρ τὴν 9
χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν,⁶
πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ⁷ πλουτήσητε.⁸ Καὶ 10
γνώμην⁹ ἐν τούτῳ δίδωμι: τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει,¹⁰ οἵτινες οὐ
μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν προενήρξασθε¹¹ ἀπὸ πέρυσι.
Νυνὶ¹³ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε,¹⁴ ὅπως, καθάπερ¹⁵ ἡ 11
προθυμία¹⁶ τοῦ θέλαιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι¹⁴ ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ 12
γὰρ ἡ προθυμία¹⁶ πρόκειται,¹⁷ καθὼς¹⁸ ἐὰν ἔχη τις, εὐπρόσδεκτος,¹⁹
οὐ καθὼς¹⁸ οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις,²⁰ ὑμῖν δὲ θλίψις: 13
ἀλλ' ἐξ ἰσότητος,²¹ ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα²² εἰς τὸ
ἐκείνων ὑστέρημα,²³ ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα²² γένηται εἰς 14
τὸ ὑμῶν ὑστέρημα:²³ ὅπως γένηται ἰσότης,²¹ καθὼς γέγραπται, Ὁ 15
τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασεν:²⁴ καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν.²⁵

¹ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ² σπουδῇ, ἡς, ἡ, haste, diligence. ³ ὑμέτερος, your. ⁴ γνήσιος, genuine, true. ⁵ δοκιμάζω, prove, approve. ⁶ πτωχεύω, be (extremely) poor, destitute. ⁷ πτωχεία, ας, ἡ, poverty, beggary. ⁸ πλουτέω, be rich, become rich. ⁹ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹¹ προεναρχομαι, begin (beforehand), begin before. ¹² πέρυσι, last year. ¹³ νυνί, now, already. ¹⁴ ἐπιτελέω, complete, perform. ¹⁵ καθάπερ, even as, just as. ¹⁶ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹⁷ πρόκειται, be set before, be exhibited. ¹⁸ καθὼς, in so far as, as. ¹⁹ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ²⁰ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ²¹ ἰσότης, ἡτος, ἡ, equality, fairness. ²² περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ²³ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁴ πλεονάζω, superabound, make to abound. ²⁵ ἡλαττόνέω, have less, have too little.

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν¹ ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ 16
καρδίᾳ Τίτου.² Ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, 17
σπουδαιότερος³ δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος⁴ ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18
Συνεπέμψαμεν⁵ δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ ἔπαινος⁶ ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν: οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ 19
χειροτονηθεὶς⁷ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος⁸ ἡμῶν σὺν τῇ
χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ
κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν⁹ ἡμῶν: στελλόμενοι¹⁰ τοῦτο, μή τις 20
ἡμᾶς μωμήσῃται¹¹ ἐν τῇ ἀδρότῃ¹² ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ'
ἡμῶν: προνοούμενοι¹³ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ 21
ἐνώπιον ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν⁵ δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν 22
ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν¹⁴ ἐν πολλοῖς πολλάκις¹⁵ σπουδαῖον³ ὄντα,
νυνὶ¹⁶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον,³ πεποιθήσει¹⁷ πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23
Εἴτε ὑπὲρ Τίτου,² κοινωνός¹⁸ ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός:¹⁹ εἴτε
ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν 24
ἐνδείξιν²⁰ τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως²¹ ὑπὲρ ὑμῶν,
εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε²² εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

¹ σπουδῇ, ἤς, ἡ, haste, diligence. ² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³ σπουδαῖος, diligent, earnest. ⁴ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁵ συμπεμπῶ, send with, send along with. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ χειροτονέω, choose, appoint. ⁸ συνέκδημος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ⁹ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹⁰ στέλλω, arrange, take care. ¹¹ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹² ἀδρότης, ητος, ἡ, abundance, lavishness. ¹³ προνοέω, provide for, have regard for. ¹⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁵ πολλάκις, often, many times. ¹⁶ νυνί, now, already. ¹⁷ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁸ κοινωνός, ου, ὁ, partner, sharer. ¹⁹ συνεργός, ου, ὁ, fellow worker. ²⁰ ἐνδείξις, εως, ἡ, proof, sign. ²¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ²² ἐνδείκνυμι, show forth, show.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν¹ μοί ἐστιν 9
 τὸ γράφειν ὑμῖν: οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν² ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν 2
 καυχῶμαι Μακεδόσιν,³ ὅτι Ἀχαΐα⁴ παρεσκεύασται⁵ ἀπὸ πέρυσι:⁶
 καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζήλος⁷ ἠρέθισεν⁸ τοὺς πλείονας. Ἐπεμψα δὲ τοὺς 3
 ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα⁹ ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ¹⁰ ἐν
 τῷ μέρει τούτῳ: ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι⁵ ᾗτε: 4
 μήπως,¹¹ ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες³ καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς
 ἀπαρασκευάστους,¹² καταισχυνθῶμεν¹³ ἡμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν
 ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει¹⁴ ταύτῃ τῆς καυχήσεως.¹⁵ Ἀναγκαῖον¹⁶ 5
 οὖν ἡγήσάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν¹⁷ εἰς
 ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν¹⁸ τὴν προκατηγγελημένην¹⁹ εὐλογίαν
 ὑμῶν, ταύτην ἐτοιμὴν²¹ εἶναι, οὕτως²² ὡς εὐλογίαν²⁰ καὶ μὴ ὡς
 πλεονεξίαν.²³

Τοῦτο δέ, ὁ σπεύρων φειδομένως,²⁴ φειδομένως²⁴ καὶ θερίσει:²⁵ καὶ ὁ 6
 σπεύρων ἐπ' εὐλογίαις,²⁰ ἐπ' εὐλογίαις²⁰ καὶ θερίσει.²⁵ Ἐκαστος 7
 καθὼς προαιρεῖται²⁶ τῇ καρδίᾳ: μὴ ἐκ λύπης²⁷ ἢ ἐξ ἀνάγκης:²⁸
 ἰλαρὸν²⁹ γὰρ δότην³⁰ ἀγαπᾷ ὁ θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν 8

¹ περισσός, excessive, abundant. ² προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ³ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ⁴ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁵ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁶ πέρυσι, last year. ⁷ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁸ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ κενόω, empty, make void. ¹¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹² ἀπαρασκευάστος, not ready, unprepared. ¹³ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁴ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ¹⁵ καύχῃσις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁶ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁷ προέρχομαι, go in front, precede. ¹⁸ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ¹⁹ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ²⁰ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²¹ ἔτοιμος, ready, prepared. ²² οὕτως, thus, so. ²³ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²⁴ φειδομένως, sparingly. ²⁵ θερίζω, reap, gather. ²⁶ προαιρέω, propose, purpose. ²⁷ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²⁸ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁹ ἰλαρός, cheerful, glad. ³⁰ δότης, ου, ό, giver.

χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν
 αὐτάρκειαν¹ ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· καθὼς 9
 γέγραπται, Ἐσκόρπισεν,² ἔδωκεν τοῖς πένησιν·³ ἡ δικαιοσύνη
 αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν⁴ σπέρμα τῷ 10
 σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν⁵ χορηγῆσαι,⁶ καὶ πληθύναι⁷ τὸν
 σπόρον⁸ ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι⁹ τὰ γενήματα¹⁰ τῆς δικαιοσύνης
 ὑμῶν· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι¹¹ εἰς πᾶσαν ἀπλότητα,¹² ἥτις 11
 κατεργάζεται¹³ δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν¹⁴ τῷ θεῷ. Ὅτι ἡ διακονία 12
 τῆς λειτουργίας¹⁵ ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα¹⁶ τὰ
 ὑστερήματα¹⁷ τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν
 εὐχαριστιῶν¹⁴ τῷ θεῷ· διὰ τῆς δοκιμῆς¹⁸ τῆς διακονίας ταύτης 13
 δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ¹⁹ τῆς ὁμολογίας²⁰ ὑμῶν εἰς
 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι¹² τῆς κοινωνίας²¹ εἰς
 αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας· καὶ αὐτῶν δεήσει²² ὑπὲρ ὑμῶν 14
 ἐπιποθούντων²³ ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν²⁴ χάριν τοῦ θεοῦ
 ἐφ' ὑμῖν. Χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ²⁵ αὐτοῦ δωρεᾷ.²⁶ 15

¹ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment. ² σκορπίζω, scatter, disperse. ³ πένης, ητος, ὁ, poor, needy. ⁴ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ⁵ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁶ χορηγέω, provide, supply in abundance. ⁷ πληθύνω, multiply, increase. ⁸ σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁰ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹¹ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹² ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹³ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁴ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁵ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ¹⁶ προσαναπληρόω, supply. ¹⁷ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁸ δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ¹⁹ ὑποταγή, ἡς, ἡ, subjection, obedience. ²⁰ ὁμολογία, ας, ἡ, confession, profession. ²¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²² δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²³ ἐπιποθέω, long for, strain after. ²⁴ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²⁵ ἀνεκδιήγητος, indescribable. ²⁶ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος¹ καὶ **10**
ἐπιεικειᾶς² τοῦ χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς³ ἐν ὑμῖν,
ἀπὼν⁴ δὲ θαρρῶ⁵ εἰς ὑμᾶς· δέομαι⁶ δέ, τὸ μὴ παρὼν⁷ θαρρήσαι⁵ **2**
τῇ πεποιθήσει⁸ ἣ λογίζομαι τολμήσαι⁹ ἐπὶ τινὰς τοὺς
λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. Ἐν σαρκὶ **3**
γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα¹⁰ – τὰ γὰρ **4**
ὄπλα¹¹ τῆς στρατείας¹² ἡμῶν οὐ σαρκικά,¹³ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ
πρὸς καθαίρεσιν¹⁴ ὀχυρωμάτων¹⁵ – λογισμοὺς¹⁶ καθαιροῦντες¹⁷ **5**
καὶ πᾶν ὕψωμα¹⁸ ἐπαιρόμενον¹⁹ κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ
αἰχμαλωτίζοντες²⁰ πᾶν νόημα²¹ εἰς τὴν ὑπακοήν²² τοῦ χριστοῦ, **6**
καὶ ἐν ἐτοιμῷ²³ ἔχοντες ἐκδικήσαι²⁴ πᾶσαν παρακοήν,²⁵ ὅταν
πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.²² Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις **7**
πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἄφ’
ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. Ἐάν **8**
τε γὰρ καὶ περισσότερόν²⁶ τι καυχώσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας
ἡμῶν – ἥς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομήν,²⁷ καὶ οὐκ εἰς
καθαίρεσιν¹⁴ ὑμῶν – οὐκ αἰσχυνθήσομαι:²⁸ ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν **9**
ἐκφοβεῖν²⁹ ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.³⁰ Ὅτι, Αἱ μὲν ἐπιστολαί,³⁰ **10**

¹ πραΰτης, mildness, gentleness. ² ἐπιεικεία, ας, ἡ, kindness, gentleness. ³ ταπεινός, humble, downcast. ⁴ ἀπειμι, go away, depart. ⁵ θαρρέω, of good courage, have confidence. ⁶ δέομαι, ask, request. ⁷ ἀρείμι, be present, have arrived. ⁸ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust. ⁹ τολμάω, dare, endure. ¹⁰ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹¹ ὄπλον, ου, τό, tool, implement. ¹² στρατεία, ας, ἡ, campaign, warfare. ¹³ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁴ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ¹⁵ ὀχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ¹⁶ λογισμός, ου, ὁ, reasoning, reflection. ¹⁷ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁸ ὕψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ¹⁹ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁰ αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ²¹ νόημα, τος, τό, thought, mind. ²² ὑπακοή, ἡς, ἡ, obedience. ²³ ἔτοιμος, ready, prepared. ²⁴ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ²⁵ παρακοή, ἡς, ἡ, disobedience. ²⁶ περισσός, excessive, abundant. ²⁷ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁸ αἰσχυνομαι, dishonor, put to shame. ²⁹ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ³⁰ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch.

φησίν, βαρεῖαι¹ καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ παρουσία² τοῦ σώματος
 ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.³ Τοῦτο λογιζέσθω ὁ 11
 τοιοῦτος, ὅτι οἱ⁴ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν⁵ ἀπόντες,⁶
 τοιοῦτοι καὶ παρόντες⁷ τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν⁸ ἐγκρίναι⁹ ἢ 12
 συγκρίναι¹⁰ ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων·¹¹ ἀλλὰ
 αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες,¹² καὶ συγκρίνοντες¹⁰
 ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα¹³ 13
 καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον¹⁴ τοῦ κανόνος¹⁵ οὗ ἐμέρισεν¹⁶
 ἡμῖν ὁ θεός, μέτρου,¹⁴ ἐφικέσθαι¹⁷ ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ 14
 ἐφικνούμενοι¹⁷ εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν¹⁸ ἑαυτοὺς· ἄχρι γὰρ καὶ
 ὑμῶν ἐφθάσαμεν¹⁹ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ· οὐκ εἰς τὰ 15
 ἄμετρα¹³ καυχώμενοι, ἐν ἀλλοτρίοις²⁰ κόποις,²¹ ἐλπίδα δὲ ἔχοντες,
 αὐξανομένης²² τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι²³ κατὰ
 τὸν κανόνα¹⁵ ἡμῶν εἰς περισσεῖαν,²⁴ εἰς τὰ ὑπερέκεινα²⁵ ὑμῶν 16
 εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ²⁰ κανόνι¹⁵ εἰς τὰ ἔτοιμα²⁶
 καυχῆσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω. Οὐ γὰρ ὁ 17
 ἑαυτὸν συνιστῶν,¹¹ ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος,²⁷ ἀλλ' ὃν ὁ κύριος
 συνίστησιν.¹¹

¹ βαρὺς, heavy, burdensome. ² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁴ ὅς, such as, of what kind. ⁵ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ ἀπείμι, go away, depart. ⁷ πάρεμι, be present, have arrived. ⁸ τολμάω, dare, endure. ⁹ ἐγκρίνω, class, classify. ¹⁰ συγκρίνω, combine, compare. ¹¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹² μετρέω, measure, estimate. ¹³ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ¹⁴ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁵ κανών, ὄνος, ὁ, rule, standard. ¹⁶ μερίζω, divide, part. ¹⁷ ἐφικνέομαι, reach, come to. ¹⁸ ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextend. ¹⁹ φθάνω, come before another, anticipate. ²⁰ ἀλλότριος, strange, foreign. ²¹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²² αὐξάνω, cause to grow, increase. ²³ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ²⁴ περισσεῖα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ²⁵ ὑπερέκεινα, beyond. ²⁶ ἔτοιμος, ready, prepared. ²⁷ δόκιμος, tested, approved.

Ὅφελον¹ ἀνείχεσθ² μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ·³ ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθ² **11**
 μου. Ζηλῶ⁴ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ·⁵ ἡρμοσάμην⁶ γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ **2**
 ἀνδρὶ παρθένον⁷ ἀγνὴν⁸ παραστήσαι τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ **3**
 μήπως⁹ ὡς ὁ ὄφις¹⁰ Εὐαν¹¹ ἐξηπάτησεν¹² ἐν τῇ πανουργίᾳ¹³ αὐτοῦ,
 οὕτως φθαρῇ¹⁴ τὰ νοήματα¹⁵ ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος¹⁶ τῆς εἰς
 τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν **4**
 οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ
 εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε.² Λογίζομαι **5**
 γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι¹⁷ τῶν ὑπὲρ λίαν¹⁸ ἀποστολῶν. Εἰ δὲ καὶ **6**
 ἰδιώτης¹⁹ τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν παντὶ
 φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν **7**
 ταπεινῶν²⁰ ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῇτε,²¹ ὅτι δωρεὰν²² τὸ τοῦ θεοῦ
 εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν· Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα,²³ **8**
 λαβὼν ὀψώνιον²⁴ πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν· καὶ παρῶν²⁵ πρὸς **9**
 ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεῖς,¹⁷ οὐ κατενάρκησα²⁶ οὐδενός· τὸ γὰρ
 ὑστέρημά²⁷ μου προσανεπλήρωσαν²⁸ οἱ ἀδελφοί, ἐλθόντες ἀπὸ
 Μακεδονίας·²⁹ καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ³⁰ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα καὶ
 τηρήσω. Ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις³¹ αὕτη **10**

¹ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ² ἀνέχομαι, endure, bear with. ³ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ⁴ ζήλω, be zealous, am jealous. ⁵ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁶ ἀρμόζω, fit, join. ⁷ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁸ ἀγνός, pure, holy. ⁹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁰ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ¹¹ Εὐα, ας, ἡ, Eve. ¹² ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ¹³ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁴ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁵ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁶ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ λίαν, greatly, very. ¹⁹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ²⁰ ταπεινός, humble, humiliate. ²¹ ὑψόω, lift up, exalt. ²² δωρεάν, without cost, without cause. ²³ συλάω, rob, plunder. ²⁴ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ²⁵ παρίμι, be present, have arrived. ²⁶ καταναρκάω, burden, encumber. ²⁷ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁸ προσαναπληρόω, supply. ²⁹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ³⁰ ἀβαρής, not burdensome. ³¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

οὐ φραγήσεται¹ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν² τῆς Ἀχαΐας.³ Διὰ τί; 11

Ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα 12

ἐκκόψω⁴ τὴν ἀφορμὴν⁵ τῶν θελούντων ἀφορμὴν,⁵ ἵνα ἐν ᾧ

καυχῶνται, εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι 13

ψευδαπόστολοι,⁶ ἐργάται⁷ δόλιοι,⁸ μετασχηματιζόμενοι⁹ εἰς

ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυμαστόν:¹⁰ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς 14

μετασχηματίζεται⁹ εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ 15

διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται⁹ ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν

τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα¹¹ εἶναι: εἰ δὲ μήγε,¹² κἂν¹³ ὡς 16

ἄφρονα¹¹ δέξασθέ με, ἵνα καγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. Ὁ λαλῶ, 17

οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ,¹⁴ ἐν ταύτῃ τῇ

ὑποστάσει¹⁵ τῆς καυχήσεως.¹⁶ Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν 18

σάρκα, καγὼ καυχήσομαι. Ἡδέως¹⁷ γὰρ ἀνέχεσθε¹⁸ τῶν ἀφρόνων, 19

φρόνιμοι¹⁹ ὄντες. Ἀνέχεσθε¹⁸ γάρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ,²⁰ εἴ τις 20

κατεσθίει,²¹ εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται,²² εἴ τις ὑμᾶς εἰς

πρόσωπον δέρει.²³ Κατὰ ἀτιμίαν²⁴ λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς 21

ἡσθενήσαμεν: ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ²⁵ – ἐν ἀφροσύνῃ¹⁴ λέγω –

¹ φράσσω, stop, shut. ² κλίμα, τος, τό, region, territory. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ⁵ ἀφορμή, ἡς, ἡ, occasion, opportunity. ⁶ ψευδαπόστολος, ου, ὁ, false apostle. ⁷ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ⁸ δόλιος, deceitful, treacherous. ⁹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹⁰ θαυμαστός, wonderful, marvelous. ¹¹ ἄφρων, foolish, senseless. ¹² μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ¹³ κἂν, and if, even if. ¹⁴ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ¹⁵ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ¹⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁷ ἡδέως, sweetly, gladly. ¹⁸ ἀνέχουμαι, endure, bear with. ¹⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ²⁰ καταδουλόω, enslave. ²¹ κατεσθίω, eat up, devour. ²² ἐπαίρω, lift up, raise. ²³ δέρω, beat, flay. ²⁴ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ²⁵ τολμάω, dare, endure.

τολμῶ¹ κἀγώ. Ἑβραῖοί² εἰσιν; Κἀγώ. Ἰσραηλῖται³ εἰσιν; Κἀγώ. 22
 Σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; Κἀγώ. Διάκονοι χριστοῦ εἰσιν;— 23
 παραφρονῶν⁴ λαλῶ — Ὑπὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις⁵ περισσοτέρως,⁶ ἐν
 πληγαῖς⁷ ὑπερβαλλόντως,⁸ ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως,⁶ ἐν
 θανάτοις πολλάκις,⁹ ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις¹⁰ τεσσαράκοντα¹¹ 24
 παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρίς¹² ἐραβδίσθην,¹³ ἅπαξ¹⁴ ἐλιθάσθην,¹⁵ τρίς¹² 25
 ἐναυάγησα,¹⁶ νυχθήμερον¹⁷ ἐν τῷ βυθῷ¹⁸ πεποιήκα: ὁδοιπορίαις¹⁹ 26
 πολλάκις,⁹ κινδύνους²⁰ ποταμῶν,²¹ κινδύνους²⁰ ληστῶν,²²
 κινδύνους²⁰ ἐκ γένους,²³ κινδύνους²⁰ ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους²⁰ ἐν πόλει,
 κινδύνους²⁰ ἐν ἐρημίᾳ,²⁴ κινδύνους²⁰ ἐν θαλάσσῃ, κινδύνους²⁰ ἐν
 ψευδαδέλφοις:²⁵ ἐν κόπῳ⁵ καὶ μόχθῳ,²⁶ ἐν ἀγρυπνίαις²⁷ πολλάκις,⁹ 27
 ἐν λιμῷ²⁸ καὶ δίψει,²⁹ ἐν νηστείαις³⁰ πολλάκις,⁹ ἐν ψύχει³¹ καὶ
 γυμνότητι.³² Χωρὶς τῶν παρεκτός,³³ ἢ ἐπισύστασις³⁴ μου ἢ καθ' 28
 ἡμέραν, ἢ μέριμνα³⁵ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ 29
 ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;³⁶ Εἰ 30
 καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας³⁷ μου καυχήσομαι. Ὁ θεὸς καὶ 31
 πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὃ ὦν εὐλογητὸς³⁸ εἰς τοὺς

¹ τολμᾶω, dare, endure. ² Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ³ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁴ παραφρονέω, be beside oneself, be insane. ⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁶ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁷ πληγή, ἡς, ἡ, blow, wound. ⁸ ὑπερβαλλόντως, above measure, much more. ⁹ πολλάκις, often, many times. ¹⁰ πεντάκις, five times. ¹¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ¹⁴ ἅπαξ, once, once for all. ¹⁵ λιθάω, throw stones, stone. ¹⁶ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ¹⁷ νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. ¹⁸ βυθός, οὔ, ὁ, sea, deep water. ¹⁹ ὁδοιπορία, ας, ἡ, walking, journey. ²⁰ κίνδυνος, ου, ὁ, danger, peril. ²¹ ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ²² ληστής, οὔ, ὁ, robber, brigand. ²³ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁴ ἐρημία, ας, ἡ, wilderness, desert. ²⁵ ψευδάδελφος, ου, ὁ, false brother. ²⁶ μόχθος, ου, ὁ, toil, hardship. ²⁷ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ²⁸ λιμός, οὔ, ὁ, hunger, famine. ²⁹ δίψος, ους, τό, thirst. ³⁰ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ³¹ ψύχος, ους, τό, cold. ³² γυμνότης, ητος, ἡ, nakedness, exposure. ³³ παρεκτός, except for, apart from. ³⁴ ἐπισύστασις, εως, ἡ, gathering, concourse. ³⁵ μέριμνα, ης, ἡ, care, anxiety. ³⁶ πυρόω, burn, am purified by fire. ³⁷ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ³⁸ εὐλογητός, well spoken of, blessed.

αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι.¹ Ἐν Δαμασκῷ² ὁ ἐθνάρχης³ Ἀρέτα⁴ τοῦ 32
 βασιλέως ἐφρούρει⁵ τὴν Δαμασκηνῶν⁶ πόλιν, πιάσαι⁷ με θέλων:
 καὶ διὰ θυρίδος⁸ ἐν σαργάνῃ⁹ ἐχαλάσθην¹⁰ διὰ τοῦ τείχους¹¹ καὶ 33
 ἐξέφυγον¹² τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ¹³ οὐ συμφέρει¹⁴ μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας¹⁵ 12
 καὶ ἀποκαλύψεις¹⁶ κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτών 2
 δεκατεσσάρων¹⁷ – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα: εἴτε ἐκτός¹⁸ τοῦ
 σώματος οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ἀρπαγέντα¹⁹ τὸν τοιοῦτον ἕως
 τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν 3
 σώματι, εἴτε ἐκτός¹⁸ τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ὅτι 4
 ἡρπάγη¹⁹ εἰς τὸν παράδεισον,²⁰ καὶ ἤκουσεν ἄρρητα²¹ ῥήματα, ἃ
 οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι: 5
 ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις²² μου: 6
 ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων:²³ ἀλήθειαν
 γὰρ ἐρῶ: φεῖδομαι²⁴ δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με,
 ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ²⁵ τῶν ἀποκαλύψεων¹⁶ ἵνα 7
 μὴ ὑπεραίρωμαι,²⁶ ἐδόθη μοι σκόλοψ²⁷ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατάν,

¹ ψεύδομαι, lie. ² Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ³ ἐθνάρχης, ου, ὁ, ethnarch (provincial governor). ⁴ Ἀρέτας, α, ὁ, Aretas. ⁵ φρουρέω, guard, protect. ⁶ Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ⁷ πιάζω, take, lay hold of. ⁸ θυρίς, ἴδος, ἡ, window, windowsill. ⁹ σαργάνη, ης, ἡ, basket. ¹⁰ χαλάω, slacken, let down. ¹¹ τεῖχος, ους, τό, wall. ¹² ἐκφεύγω, flee away, flee out. ¹³ δῆ, also, indeed. ¹⁴ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁵ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ¹⁶ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁷ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ¹⁸ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁹ ἁρπάζω, seize, snatch. ²⁰ παράδεισος, ου, ὁ, paradise, Paradise. ²¹ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ²² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ²³ ἄφρων, foolish, senseless. ²⁴ φεῖδομαι, spare, abstain. ²⁵ ὑπερβολή, ἤς, ἡ, excess, superiority. ²⁶ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ²⁷ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter.

ἵνα με κολαφίζῃ,¹ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.² Ὑπὲρ τούτου τρίς³ τὸν 8
κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ⁴ ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέν μοι, 9
Ἄρκει⁵ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ⁶
τελειοῦται.⁷ Ὡδιστα⁸ οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις
μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ⁹ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Διὸ 10
εὐδοκῶ¹⁰ ἐν ἀσθενείαις,⁶ ἐν ὕβρεσιν,¹¹ ἐν ἀνάγκαις,¹² ἐν διωγμοῖς,¹³
ἐν στενοχωρίαις,¹⁴ ὑπὲρ χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός
εἰμι.

Γέγονα ἄφρων¹⁵ καυχώμενος· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε· ἐγὼ γὰρ 11
ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι·¹⁷ οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα¹⁸ τῶν
ὑπὲρ λίαν¹⁹ ἀποστολῶν, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεία τοῦ 12
ἀποστόλου κατειργάσθη²⁰ ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις
καὶ τέρασιν²¹ καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε²² ὑπὲρ τὰς 13
λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα²³ ὑμῶν;
Χαρίσασθέ²⁴ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

¹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ² ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ³ τρίς, thrice, three times. ⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ⁵ ἀρκέω, assist, suffice. ⁶ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁷ τελειόω, fill, fulfill. ⁸ ὦδιστα, most gladly, pleasantly. ⁹ ἐπισκηνώω, dwell, set up a tent upon. ¹⁰ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹¹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹³ διωγμός, οὔ, ὁ, persecution. ¹⁴ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ¹⁵ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁶ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁷ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁸ ὑστερέω, lack, need. ¹⁹ λίαν, greatly, very. ²⁰ κατεργάζομαι, work out, produce. ²¹ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ²² ἡττάομαι, be overcome or defeated, am defeated. ²³ καταναρκάω, burden, encumber. ²⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive.

Ἰδοὺ, τρίτον ἐτοίμως¹ ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω² 14

ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς· οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα

τοῖς γονεῦσιν³ θησαυρίζειν,⁴ ἀλλ' οἱ γονεῖς³ τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ 15

ἥδιστα⁵ δαπανήσω⁶ καὶ ἐκδαπανηθήσομαι⁷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν

ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως⁸ ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥττον⁹ ἀγαπῶμαι. 16

Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα¹⁰ ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος,¹¹

δόλῳ¹² ὑμᾶς ἔλαβον. Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' 17

αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα¹³ ὑμᾶς· Παρεκάλεσα Τίτον,¹⁴ καὶ 18

συναπέστειλα¹⁵ τὸν ἀδελφόν· μή τι¹⁶ ἐπλεονέκτησεν¹³ ὑμᾶς Τίτος;

Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἔχνεσιν;

Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα;¹⁸ Κατενώπιον¹⁹ τοῦ θεοῦ ἐν 19

χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν

οἰκοδομῆς.²⁰ Φοβοῦμαι γάρ, μήπως²¹ ἐλθὼν οὐχ οἴους²² θέλω 20

εὔρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὔρεθῶ ὑμῖν οἶον²² οὐ θέλετε· μήπως²¹ ἔρεις,²³

ζῆλοι,²⁴ θυμοί,²⁵ ἐριθείαι,²⁶ καταλαλῖαι,²⁷ ψιθυρισμοί,²⁸ φυσιώσεις,²⁹

¹ ἐτοίμως, readily. ² καταναρκάω, burden, encumber. ³ γονεῦς, ἑως, ὁ, parent. ⁴ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁵ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ⁶ δαπανᾶω, spend, spend freely. ⁷ ἐκδαπανᾶω, spend completely. ⁸ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁹ ἥττων, lesser, inferior. ¹⁰ καταβάρεω, burden, weigh down. ¹¹ πανοῦργος, clever, crafty. ¹² δόλος, οὐ, ὁ, guile, deceit. ¹³ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁴ Τίτος, οὐ, ὁ, Titus. ¹⁵ συναποστέλλω, send with, send together with. ¹⁶ μή τι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁷ ἔχνος, οὐς, τό, track, footprint. ¹⁸ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ²⁰ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ²¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²² οἶος, such as, of what kind. ²³ ἔρις, ἰδος, ἡ, strife, contention. ²⁴ ζῆλος, οὐ, ὁ, zeal, jealousy. ²⁵ θυμός, οὐ, ὁ, wrath, outburst of passion. ²⁶ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ²⁷ καταλαλία, ἄς, ἡ, evil speech, slander. ²⁸ ψιθυρισμός, οὐ, ὁ, gossiping, secret slandering. ²⁹ φυσίωσις, εως, ἡ, puffing up, arrogance.

ἀκαταστασίαι·¹ μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει² ὁ θεός μου 21
 πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω³ πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων,⁴ καὶ
 μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ⁵ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ⁶
 ἧ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ 13
 τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. Προεῖρηκα⁷ καὶ προλέγω,⁷ ὥς 2
 παρῶν⁸ τὸ δεύτερον, καὶ ἀπῶν⁹ νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν⁴
 καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι·¹⁰ 3
 ἐπεὶ δοκιμὴν¹¹ ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς
 οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ¹² ἐν ὑμῖν· καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ 4
 ἀσθενείας,¹³ ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς
 ἀσθενούμεεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως
 θεοῦ εἰς ὑμᾶς. Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς 5
 δοκιμάζετε.¹⁴ Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς, ὅτι Ἰησοῦς χριστὸς
 ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι¹⁵ ἀδόκιμοι¹⁶ ἐστε. Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε 6
 ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι.¹⁶ Εὐχομαι¹⁷ δὲ πρὸς τὸν θεόν, μὴ 7
 ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι¹⁸ φανῶμεν,
 ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι¹⁶ ὦμεν. Οὐ 8

¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ² ταπεινώω, humble, humiliate. ³ πενθέω, mourn, lament. ⁴ προημαρτάνω, sin beforehand, sin previously. ⁵ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁶ ἀσελγεία, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ⁷ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁸ παρίμι, be present, have arrived. ⁹ ἀπείμι, go away, depart. ¹⁰ φείδομαι, spare, abstain. ¹¹ δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ¹² δυνατέω, be able, be powerful. ¹³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁵ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁶ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ¹⁷ εὐχομαι, pray, wish. ¹⁸ δόκιμος, tested, approved.

γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9

Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε:

τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα,¹ τὴν ὑμῶν κατάρτισιν.² Διὰ τοῦτο ταῦτα 10

ἀπὼν³ γράφω, ἵνα παρὼν⁴ μὴ ἀποτόμως⁵ χρήσωμαι,⁶ κατὰ τὴν

ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν,⁷ καὶ οὐκ εἰς

καθαίρεσιν.⁸

Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε: καταρτίζεσθε,⁹ παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ 11

φρονεῖτε, εἰρηνεύετε:¹⁰ καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται

μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.¹¹ 12

Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. 13

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ 14

κοινωνία¹² τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ εὐχομαι, pray, wish. ² κατάρτισις, εὖ, ἡ, being made complete, perfecting. ³ ἀπειμι, go away, depart. ⁴ παρίμι, be present, have arrived. ⁵ ἀποτόμως, severely, rigorously. ⁶ χρᾶμαι, use, make use of. ⁷ οἰκοδομή, ἡ, ἡ, building, edification. ⁸ καθαίρεσις, εὖ, ἡ, tearing down, destruction. ⁹ καταρτίζω, mend, fit. ¹⁰ εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace. ¹¹ φίλημα, τό, τό, kiss. ¹² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.